

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:
Négyezer hasábbortó garmond sorára 6 kr.
Élőgyűj minden hirdetés után 30 kr.
Nagobb és gyakori hirdetéseknek külön
kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetések felvételhez:
Fecsbán: Oppelk Alajos (Wollmarkt 22)
„ Haasensteint és Vogler (NeuerMarkt 11.)
Pesten: Lang Leopold (Erzsébet-tér 9 sz.)

Nyilttári elzkek
garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Stein János könyvkereskedése, hova az előfizetések
s hirdetések külföldök.

Ha z a csi, hogy gyűlöletet ébreszt nek azok iránt, akik az ellenzék padokon ülnek és mégis merészlik megkritizálni önök ja vasalatt, mert azt hiszik, hogy ez lelkiismeretes kötelességük, akkor elérhetik céljukat! akkor elérhetik azt, hogy nem fog az ellenzék ki padokon érv győzni érv ellenében, s hogy nem fog fölhalni az eszmék tisztázása, vagy egyéb válság folytán a páriférfélem. De nem hiigyké uraim, hogy nem fog eljönni a idő, mely a új személyeskedőköt számon nem fogná majd kéri azon lelkiismereteket, melyeket önök gyűlöletet ébreszt szónoklataikká és cizkikkal terrorizáltak és elémítottak (Zajos helyeslés fogja fel) ne hiigyké önök hogy számon nem fogja kéri azon erőket, melyek bármí pártanyiatk is azok, önök ökkén élynyotak. (Élénk helyeslés fogja fel) Ny talanság bal felöl) Beszélnek önök és azt érv helyesen teszik, a vallás-szabadság és mi

látunk mégis? azt, hogy üldözöbe vesnek önk mindenkit, s készek szőkeolatik, cikkeik által átadni a közgyűlöletnek s a közmevetésnek azt, a ki merészel érveket felhozni vezérük, vagy egyik-másik szőkeolatik indítványai ellen, javaslata ellen. (Élénk helyeslés jobb felől; nyugtalanság bal felől.) Beszélnek önk a dohánymonopon megzúsításáról, a szabadság, kiváltságok eltörléséről, igényük önk a népek, és mégis magoknak akarják vindikálni, tulajdonait a szabadságot, a kizárólag egyeduralgást, az ellenzéket. (Hosszan tartó helyeslés jobb felől, mozgás balról.)

Közvetlen egybírát azon uraknak, kik megintattak bennünket, — értem magamat! — és tén házon kívü azokat, kik vélen hásonlág gondolkodnak (Csúszd köbe szli; kevés az!) kézzet, hogy megintattak ily tisztán, világosan látni melyik nem azon me, hol a korszerű haladás barátai a lehető legjobban hasznosíthatják csekély tehetőségüket a közj érdekéért.

(Élénk helyeslés jobb felől, — nyugtalanság a baloldalon.)

Várady Gábor képv. ur felém fordulva azt mondotta nekem, hogy hallja már szavaimban a jövő zenéjét, és határozati javaslatomban látja már az alakuló félben lévő reorganizációt. (Halljuk!) Nagyon sajnálom t. képviselő ur, hogy ha őszinte keblü mely meggyőződésből jönnének a szavak, mert ha csakugyan keble melyéből mondotta azokat, akkor garudja azon eszmét, mely áthatja a haladás barátait, azon eszmét, mely azt követeli hogy a közmevetés alapjára letegyenek állami intézmények, és ha őn a jövőnek csak egy rémszerű zenéjét látta javaslatomban, akkor vigyázzon t. képv. ur, mert igen hamar o-jóhat az idő, melyben észre fogják venni, hogy minden meleskebb büszkölködés mellett is azon nemzedék, mely öökkel együtt Magyarország regerezzek ójára lenne hivata fiatal musen bár, de öökvet a multhoz fogja szánni tani. (Hosszas élenk tetesés a jobboldalon. Nyugtalanság bal felől.)

És most engedjék meg, hogy annyigyrusztással, annyi önkéklü alapítlan, megmondolatlan gyusztással, s szemből tisztázhatom álláspontomat a pártokkal szemben, és érszben mint személyes kérdésben szólhassak. (Halljuk!) halljuk!

Midőn azt láttam, hogy mindazon hazafias buzgalom mellett, melyet a historia fényesen fog vindikálni az önk pártjának, s nem hiszem, hogy volna lelkismerés embor, a ki azt önköklü meglátgandó, midőn azt kellett tapasztalnom, hogy három évi hosszas országgyűlési munkádom alatt, ezen különböző ily hazafias buzgalom párt a legfontosabb kérdésekben, melyeket legalább én részesülök a legfontosabbak közé számított, nem fejté ki azon buzgalom, azt azt mondatni, mintha titoktalan skarná érzéket, fogékonyt az ezen kérdések horderejét, legalább okirataiban, diplomatikailag a ház elé terjesztett bevándyjaiban és a mi aztán tén nem csekélység, a szava-

zásban, midőn azt kellett tapasztalnom, akkor higgye meg az igen t. képviselő ur, ki nekem a jövő zenéjét vété szemre, nagyon keseri érzések támadtak lelkemben. Midőn t. i. azt láttam, hogy még a mult országgyűlés vége felé a boldogult nagyzselymü ministert elfogadott, vajjon adjon-e sanciót a tanácsleltétségnek az illető törvény megalloktásáról, midőn tapasztalnom kellett, hogy talán épen az önk támadásai, személyeskedései voltak azok, a kik a ministert és a jobboldalt abban megrosztették, hogy megvonja a sanciót a tanácsleltétségnek, — mert hiszem az, a mit én beteszék, nem egyéb, — önk azt mondok, pusztá agyremél; midőn láttam aztán az ingyenes kérdésnek előfordulni, hogy önk ismét azért jött, hogy ez gyermekek beszéd, ez elérbelen valami, midőn tapasztaltam, hogy midőn én a közoktató-ügyü budet tárgyalásakor a tanárok, tanítók fizetésének fölemelését javasoltam, önk minő szűkebbiek és midőn én nemzetkölsőségnél beszéltem, melyely ezer községben az iskolák biányait pótolni, a megölveket krszterjleg berendezni, felszerelni lehetne, akkor mondom, voltak önk közül, a kik erre hangosan felkaczagtak, de e mellett még megszavazták, a mi már annyiszor és elég keseri-eggel hozott fel, a nagyobb összegek egészen más célokra, nem akarom most ismétlően megmondani mire, és ez utóbbiaknál még szászorosa nagyobb összegeket a fővárosi önköklü; és midőn tapasztaltam, hogy minő önkököllyel jötték el önk a népisoklái törvény revizióját, e r viziót, melyet én indítványoztam, mert csaknem valamennyi tanfelügyelő iskolai tanács egyhangú kijelentése szerint, azt nemcsak végrehajtani nem lehet, hanem igen sok fontos mozanatnak végrehajtását még csak meg sem lehet kezdeni, midőn láttam kellett, hogy az egyetemreform kérdésében ismét önk voltak, a kik éremémet figyelembe nem méltatták, hanem egyszerűleg személyeskedésekkel igyekeztek elcsúsztatni az értekezletekben, midőn láttam kellett, hogy önk voltak az osztályokban, a kik a helyvet, hogy igyekeztek volna az osztályokban a kormánypárt felhárt — mert az ily kérdés nem pártkérdés — egy korszerű eszmének megnevezni; inkább oda hatottak, hogy ez, mint úgy rémszerű indítvány ismét a gyermekekesség lomtárba dobassék; és mint az egész ház fogja látni a legközelebbi tárgyalásnál egyhangulán arra szavaznak önk, hogy a pesti egyetem tarthatlan korlátok alólól midőn általános S.S keretén bül az újonnan alapítandó kolozvári egyetem szerveztetbe is átvessenek; és ugyan: mind ezt nem azért, mintha ezt önk emléte hozta volna így magával, hanem csak azért, mert önköklü a pártkapcsolat, a jelenlegi főállás program nem terjeszkedvén ki ily kérdések-re, hanem más kérdésekre, szorítottan csupán, mely önköklü összetartja, önk nem tartják melőnk az eszmék tisztázásának terére vinni mind ezen kérdéseket, hanem megelégszenek azzal, hogy a pártfegyelemnek hódolva egyszerűleg tekintélyt magatartásához alkalmazkodnak, a nékül, hogy az ügyet beható

tanulmányozás tárgyává tennék. (Földkiáltások jobb felől: Mamelukok! Mamelukok! Nagy derűltség.)

Midőn mind ezt tapasztalnom kellett: nem természetese az, hogy nem lehetett az önk reformpolitikája által kelegítve. Nem a keserűség szli belőlem, hanem az aggodalom, (Általános földkiáltások: Halljuk!) és hogy volt-e aggodalom okom, azt meg fogják mutatni önk önküknak a későbbi idők emlékezete (Helyeslés jobbról.)

Netevetség színen akarta önk föttüntetni, uraim, egy mozanlat, mely az ország értelemiségnek nagy részt foglalkoztatja; s gyusztással jellemelések, apostasztással valóda azokat, a kik e mozanlatmal rokonszenveznek, an élkül, hogy érdemeseek tartottak volna kutni, mi vajjon nincsenek, — nem lehetek-e talán mégis bizonyos nagy érdekek, nagy érdekei a hazának, a melyek-nk átlása nagyobb gondot igényelhetne s melyek keresztülfite tén még sem egészen lehetséges azon ker-tében, a mely önk hazánk a büszkölködés eddigi pártkapcsolatát szorítják (Élénk helyeslés jobb felől. Derűltség bal felől.)

Igenis t. uraim, én határozottan kijelentem itt, (Halljuk) most föggeltem állásom, a melyet r magam választómással szemközti programomba kikötöttem, nekem megengedi ezt kijelentésem, lelkismeretes meggyőződésem pedig parancsolja, hogy e pillanatban önnepélyesen kijelentsem, miszerint a legmelegebb rokonszenzvel fogom üdvözölni az oly párt alakulását, a mely Magyarország regen-rációját tüzetlen célul maga elé, a népuvelésnek, a közmevetésnek ápolására nagyobb gondot fog fordítani, mint önk tették az államrendezés összes kérdéseiben, a mely komolyabban fogja látni a haladás azon érdekeit, a melyeknek jel-szavait önk is oly szépen hangoztatták (Földkiáltások: Halljuk!); de nem tanogatták a szavazásnál. Egybírát önk az ily eszmék-re mind e pillanatig nem tudnak egyébbel felelőli maggyusztással, s ezt, meglehet, teszik önk politikai bölcsességből vagy politikai lelkismeretességből, de bárhogy is legyenek önk meggyőződve, s tudják meg, hogy nem egyedül én vagyok, a ki így gondolok, és hogy arra, vajjon a jövő zenéje volt-e az, a mit felhoztam s a miert Várady képviselő ur vádolt, meg fogják önk kapni a feleletet, nem tölem, hanem a legközelebbi választásoknál. (Hosszan tartó éljenzés jobb felől. Mozgás balfelől.)

BELFÖL.

Kolozsvárt, márcz. 8.

Az erdélyi szászokör egy idő óta cikkeket látnak napvilágot a németországú sajtóban, melyek a lelkismeretlen ferdeítések és rágalmak, a nemzetiségi túlkások és a magyar állam iránti gyűlölet tekintetében minden gondolatot felülmutatnak. E „jókiváltások” az erdélyi németország azon törpe minoritásától származnak, mely vak fanatizmussal harcolt s

temre mondom sok fehér arcot nem nézek oly szívesen, mint az ön beületes fekete képét.

— Ej! ej! — mondá a néger széles száját mosolyra nyitván. — jő fehér is, jő fekete is, mind jó látni.

Ramel asszony és Julietta előlétek.

— Oh! szolt a néger uja hegyét halántékára téve, ezáltal nekem nincs levél, én vinni Ramel urat velem.

— Utánam jött? annak ugyan örülök, épen csak három percet kérek, meg elkészülök. Kis idő múlva Ramel s a néger a ház előtt rájuk várakozó kocsiá alkett, mely azonban elindult velök. Egy rövid óra múlva az autenül-i ház előtt állottak meg, hová egyszer már bevezették volt olvasóinkat.

— Jő napot Ramel ur. Remélem gyermeke folytatja egészség. Igen! így tetszik, egyszer azt kérdezte volt tölem, hogy ki küldött engem önhöz? épen azon egyén, kinek ön most meg.

Több bérvezette Ramelt a szalonba, s öt perc múlva Valentine is megjelent, jószág és kellemül ragyogva.

Csak két óra múlva ült ismét a kocsiá, mely őt ide hozá. Arczán oly mély felindulás nyomai látszóttak, hogy midőn hazakérkezett, neje felkiáltott:

— Uram isten, mi lett?

— Semmi, kedvesem legalább, nem egyéb, mint hogy leltem mélyéig meg vagyok ha tva és zavarodva ily nagy jószág miatt... Polin akár ezer forintba fogadok veled, hogy ki nem találod... de hasztalan is próbálnád... hall csak: néger egy urt hűghöz vezetett engem Autenül-be... És itt jön a bibetel! ezen helyen Chalaín Bremond asszony volt... Igen neki köszönhetjük gyermekünk életét!... neki

harcolt még ma is minden szabadelvű, alkotmányos törekvés ellen, s mely, miután saját házában és tőzhelyénél minden állásból saját felvilágosult, a vak fajdalmelett levetkőztet fájokai által kizsírított, most a külföldi sajtóhoz fordul, hogy ott kisérte mérges gyűlöletének felütközését a magyar állam, saját éles hadja ellen. Perze arra számított, e jó urak, hogy hiszen Németország egy sem ismeri az erdélyi viszonyokat, körékezőleg mindennek hitelt ad.

A „Pester Lloyd” egyik igen fértas és méltóságos hangra tartott cikkében tagyap- előtt erdélyben visszártott cikkeket, melyek t. i. először mindig találkoznak; abban t. i. eloszor, hogy minlen ilyen hírlapi cikk az egész erdélyi szász-ság nyében szli, habár azok egy törpe kisebbségtől származnak, mely a német nevet csak palástul használja önk cédjái törekvései ellopelésára; másodsorban abban, hogy mindnyegye e cikkeknak a „német cultur-ossait eltiporni.”

Azok között, mi a jereimidekban a dolgozók jón rendbe élen sélemlenél felhozhatók, legelő helyet foglal el, hogy az erdélyi szászok részben-olka a legmóltalább bánásmódban, mióta Schmerling napja lehangyoltott s helyébe a magyar constitutionalissmussal lépett; aztán következnek a többi „gyavamek”, u. m. Schmidt Konrád letétele s helyére Konrád Mór kinevezése, a Buch-féle sajtótörvény, az erdélyi szászok politikai állásának megsemmisítése. Végre felhozzák, hogy Magyarországot egyenesen a „szászok mevetésé” ellen tör, midőn iskolát cédjára szlnt 50,000 főt nemzeti vagyont már lej foglalt.

A „P. L.” idezett cikke szépen mutatja ki, hogy minő és mennyi rágalmat, ferdeítést és gyáva düh van e hazag vádnyakban. Mithát azok beszélnék a magyarok alkotmányellenes politikájáról, kik Schmerling constitutionalissmusának husos fazeleit után vágtyózzák? Azok, kik most az autoritá és burocracia aranjeszi napjait siratják, azok bizony szeretnék az időket visszavarázsolni, midőn Magyarországon minden az volt a mi, csak magyar nem. A magyar alkotmány ismerete, mely a legliberalisabb alaptól nyújta az egyéni és nemzeti fejlődésre, megközhető a „Weser Zig.”-ot, melynek hasábjain e vad napvilágot látott, — hogy hazugság az, mintha az alkotmányosság Erdélyben a németek jogait és érdekeit lenne irányozva; hazugság, hogy az alkotmány minden következményével együtt, tehát az erdélyi szászokkal szemben is ne vitetett volna valban keresztül, a hazugság az, hogy az erdélyi szászok önkormányzatát és szabadságát tekintetben kevésbé előnyös helyzetben volnának, mint a hogy voltak bármikor, a mióta ide telepedtek.

Hogy Schmidt Konrád, Schmerling egykori embert, a magyar kormány nem hagyhatta helyén, nagyon természetes; mert az alkotmányosság életbeléptetése vált kötelezővé, a mit pedig olyan férti segélyével, ki a febrári ál-alkotmányosság hívének bizonyítottá bemaát, meg megkísérteni sem lehetett.

Köszönetek új állomásomra is. Nem vagyok képesiméletlen mindazon kedves lakótelez szavakat, melyekkel rólad, gyermekeinkről, s rólam megemlékezett.

— De ugyan ki tudott neki rólnak beszélni.

— Ki? még kóród? Bremond Károly igazat mondott: a mi jó szelleműnk, Adrienne volt az. Tudod ő ismerte Flars kisasszonyt. Mindenről, mi velünk történt, értesít őt. Ez után jutottunk az orvoshoz, innét jött a 300 frt, és új állomásom. Valentine kisasszony titkárává, minden ügyei vezetőjévé nevezett ki. S erről eszemre jut, hogy holnap este el kell utaznom az ő dolgaiban.

— Egészen elkábítottak híreid.

Poin, kijelentem, hogy ma este mi helyt Adrienne idején, össze vissza fogom ölni őt. Mondj rá a mit akarsz. Igen! el ne feledjem, hogy Bremond Károlynak is át kell adnom egy levelet, mit sógoromé küld.

Mihelyt a virágosáldón megérkezett, Ramel megragadva kezét, tudtára adta, miszerint önnepélyesen fel fogadja, hogy őt ma meg fogja csókolni.

Ezután megjött Károly is, kinek a menyinyi mind gyászra akarta elbeszélő a nap eseményeit. Ramel átadta neki a Chalaín asszony levélét. Valentine néhány szívélyes sorban kérte, látogassa meg őt.

Másnap reggel azonnal odasietett, és este Adrienne, midőn mütermérből hazatért, találkozt vele az utcán.

— Nem tagadom, hogy vártam kedgyedre Adrienne. Egadgye meg kérem, hogy együtt folytassuk utunkat, Voltam Autenül-be.

— És meg volt-e ön elégedve utjával?

— Jobban mintsem ki tudnám azt fejez-

A KELETI TÁRCZAJA.

Miss Alad.

Fortoul L. beszélye.

VI.

(Folytatás.)

Ha tettem jól te valaha, asszonyom, nem hozom azt fel mentesgél... majd még kevélységnek vehetnek... ennél előbbre becslöm elviselni a rágalmak szavait. Teljes reményem van, hogy asszonyom, hogy az idő, és tettem vala-mi rugóknak fölsimerése, ki fogják vinni szászokba becsülsét. Végül határozottan ki kell mondanom, hogy egészségi állapotjára alapított számításomat érdeklő cédjára épen nagyon kegyetlen volt! — Feledni akarom szavait, melyeket — reményem — szíve már is meg-hazudott; s meg vagyok győződve, hogy önknek gyászos előzeteti nem fognak bétéjesedni. — Chalaín ur ez utóbbi szavakat sajtásgo-san elszerezynél hangon ejté ki s kissé fel-emelven szemevegét, hirtelen megpörtöt zsebkendőjével szeméit. Valentine, ki nem vevé le róla tekintetét, keserűen mosolygott.

— Nagyon jól van uram, mondá; alig lehetett volna ennél ügyesebben megfelelni. Tökéletesen igazolva látom, „ügyességét ille-tő” véleményemet. — S most miután kölszö-nő-ön ismerjük egymást, közölni fogom önnek szándékomat.

— Kérem beszéljen asszonyom.

— Szándékom e házban élni azon nehágy hónapot, mely számomra még fenntart-

va; és ohajtom, hogy deczra azon társadalmi köteléknek, mely minket egyesít, semmi benső viszony köztünk ne legyen. Világ előtt viselőnk elég ha udvarias leend. Külömben is felelőleg teljes visszavonultságban kívánok élni. Tervekenyégi köre és ügyei csakhamar feledtetni fogják önnek azon látszólagos bilincset, mely minket egyesít.

Egészségi állapotom úgy hiszem teljes mértékben igazolni fogja életmódomat. Azon felül szükség esetében ön ki is magyarázhatja azt, egészen b. é. látása s ez erin t.

Azt is ohajtom még, hogy ne foglalkozzék ön a személyemet illető kiadásokkal. Végre is az, mi elviselhetővé tenni képes e kivételes állapotot, azon gondolat, hogy tartama rövid leend.

Valentine fölemelkedve kezébe vette poharát s kiitta a viznek felét.

— Asszonyom legyen minden ohajtása szeriat! Azt akarom, hogy egyeb jó tulajdonaim hiányában, legalább azt az egyet ismerje el, hogy kedvére kívánok lenni bármily személyes áldozatoknak kívánva is tölem.

— És tehát én van közöttünk határozva. Sajnádom uram, hogy ily későig tartoztatam ön, kijelöltem szobáját, mely mindig rendelkezésre fog állani, valahányszor csak igénybe akarja venni.

Erre Valentine csemetét s meghagyta Tóbinak, hogy vezesse urt szobájába. Ez komoly méltósággal meghajta magát a távozót.

VII.

A következő hét egyik napján, — délfel, Ramel másodízben fogadta Tóbi látogatását.

— Ah, örülök hogy láthatom! becsüle-

De a régi comes föltelése és az új kinevezése, valamint a királyföldre vonatkozó egyéb intézkedések a legszigoribb constitucióknak követelményeinek megfeleltek. S e tekintetben elég csak a Királyföld reorganizációjára hivatkoznunk, mire névbe a kormány legutóbbiabb tevékenységét sem mellőzi, s midőn magának a szász universitásnak meghallgatását teszi ezt: csak az alkotmányosságunk hátd, midőn nem a személyes érdemeket, hanem a nemzetiségűk, hajdók: a magyar állam érdekei elébe helyező minortitára hallgat.

Végre a mi 50 000 frt. nemzeti vagyonnak eredeti rendeltetésétől való elvonatását illeti: tudjuk, hogy mit tartunk e nemzeti vagyontól, mely a szász nemzetnek Talmács és Szilvayt iránt emelt igényére vonatkozik. Talmácsot illetőleg már 1822-ben a szászok ellen döntött volt az akkori kormány; Szilvayt pedig az újabb urföri törvények alá esett; s a ki ismeri a föld felszámolásának történetét, az meggyőződhetik, hogy a szászok azok, kik e tekintetben legkevésbé szólnak.

„Ha e serelemnek kényegét tekintjük, — így végezték a „P. L.” — melyeket az egyházi szászok kérdésekre törekednek Németország előtt ellenük emel, azt találjuk, hogy az alkotmányosságát a szabadság, az állam köztársasági alakulását a modern selfgovernment ellen, a jobbgyi intézmény a szabad bírtok ellenében veszik védelmébe. Nem akarnak a többség előtt meghajolni, s ezért küzdenek a valódi alkotmányosság ellen; államot akarnak képezni az államban, se azért a Királyföld ügyszervező hálát nekik; szeretnék az urföri viszonyon folyóan a piszkos nyereséget zsebre rakni, s azért harcolnak az urföri viszonyok törvényes szabályozása ellen.”

A KELET magán-távirata.

Feladatolt: Pesten, márc. 8. 10 ó. 30 p. d. e.
Érkezett: márc. 8. 11 ó. 10 p. d. e.

A képviselőház tegnap két ülést tartott; a délelőtti a napirend szerinti megállapításával akart foglalkozni, de a szélsőbal folyton roppant zavart csinált; az esti ülés 5-ötől 9-ig tartott s viharoság tekintetében minden képzeltet fölülműt. Egész este a felett vitáztak, hogy hány órában érjen véget az ülés; minden órában indítvány tetteket az ülés berekesztésére; tízen órák a felett folyó névszerinti szavazás, hogy az ülés tízen órák órák bezárassék-e? A Szélsőbal a választási öt éves mandátum törvényjavaslat visszavételét kívánja. A kormány compromissumot akart a baloldallal, de csak Ghyczy néhany társával mutatott hajlamot. Tízá diühöz beszédek tartott. Töredékével szélsőbal-

ni. Óp oly kedves és jó mint én. Fivérem nem érdem el szeretetét. S megvalljam énnek? valami van benne a mi azonnal megfogadott... mintha némi hasonlóságot találunk kegyed és közte. Nem tette Ramel ur is ez észrevétel?

— Nekem legalább nem mondta.

— Ugy látom sognomén nagyon szereti kegyedet.

— Én is eléggé viszsonzn szeretetét, fölt élénken Adrie ne.

— Hosszasan beszéltünk kegyedről s megvallom, hogy sognomén azon hitben, miszerint némelyik emelt körülményekkel már ismeretes vagyok, akarja ellen tudomásomra jutását azokat.

— Minő körülményeket?

— Melyek azt és testvéremet illetétek? Az istenem!

— Sajnála kegyed, hogy ezek tudomásomra jutottak?

— Nem, semmi rosszat nem látok abban, hogy ön mentől jobban megismerjen engem.

— Most már meg tudom fejteni magamnak, hogyan ismert fel kegyed engem a fivéremhez való hasonlatról. Értsem honnan ismeri a gabannál kizárhat.

Néhány percig szótlanul hallgattam egymás mellett.

— Ramel urék nem tudják, hogy kegyed előtt annyira ismeretes fivérem egész élete?

(Folyt. köv.)

hoz csatlakozott. Botrányok ma bizonyosan megújulnak.

Feladatolt: M.-Vásárhelyt, 8. 12 óra 55 perc.
Érkezett: 8. 1 óra 30 perc. d. u.

A képviselő testület megalakult; főbírók Borosnyai Pál, rendőrfőnökök Marosi Farkas választattak.

Tizennegyedik közlemény

„A k. monostori m. kir. gazd. tanácsmestere felállította önöknek tüzőoltó egyület részére történt nagylelkű adakozásokról.

Ladányi Sándor ur ivén: nagys. báró Bornemiza Tivadar ur 20 frt, mélt. Pál János ur 10 frt, tek. Rosenberg Bernát ur 10 frt, tek. Tanfő Ferenc ur 5 frt, Ladányi Sándor ur 5 frt, összeg 50 frt.

Tek. Bogdini Dániel ur ivén: tek. Wolf Gábor ur 1 frt, Wolf Gyula 1 frt, Érsek Lajos 20 frt, Zerit Mihály 40 frt, Rétvári György 20 frt, Harmath József 20 frt, Osztián Kristóf 20 frt, Osztián György 20 frt, Sándor Elek 2 forint, Bogdini Dániel 2 forint, Szentpéteri An. János 2 forint, Szentpéteri Antal 2 frt, Asztalos Gábor 10 frt, Vajna László 10 frt, Fekete Ferenc 50 frt, iji. Szentpéteri An. János 20 frt, Hátstúj Márton 40 frt, Virág Antal 10 frt, Amirás Mihály 20 frt, Dániel Ferenc 40 frt, Harmath Kristóf 50 frt, Dániel Testvér 40 frt, Harmath Sándor 30 frt, Velits Sámuel 1 frt, Velits Ödön 50 k., Rigó Frigyes 50 frt, Amberger Miklós 30 frt, Timbush József 30 frt, Jemel Zsigmond 30 frt, Gombos László 50 frt, Szilvay Bálint 30 frt, Velits György 1 frt, Barla József 20 frt, Ehrenltzberger 1 frt, Szabó Lajos ügyvéd 1 frt, összeg 21 frt 40 k.

Negys. gróf Dehnen Géza ur ivén: negys. gróf Teleky Domokos 5 frt, báró Kemény György 20 frt, tekt. Miksa Elek 5 frt összeg 30 forint.

A tizennegyedik közlemény összege 101 frt 41 k.

Fogadják a nemes adakozók őszinte köszönetük nyilvánítását.

Közzömonostor, 1872. márc. 6.
Kodolányi Antal.
Gamauf Vilmos.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, márc. 8-án

— A kormány hírt szerint, egy újabb nagy vasúti útteret tervez: a déli vasút társulat magyarországi vonalának megvételét. E terv már régebb felmerült, most azonban komolyan folynak a tanácskozások gr. Lónyay miniszternek, Tisza, Szilvi és Kerkápoly miniszterek és a déli vasút társulat két képviselője, Bontoux és Landau urak közt. A társulat a „P. L.” szerint 110 millió forint kíván; mennyit ajánl a kormány, még nem tudatik. az al u sikerülése esetén az illető vonalak állítást két részre osztatnának: egyiket képezné a fővonal Bodóti Fiuméig, a közterület elhöz csatlakozó elágazások; a többiek új vasutak gyantát tekintetnek, központi a pécsi közterületnek s így természetesen a mohács-pécsi és pécs-bácsi vonalak is megszerzendők volnának.

— A vallás- és közoktatási miniszter a vagyonszerzés jogakadémiáján meg ültörtöztözt és pénzügymin. bánya- és magyarországi magánjog tanácskőre helyettes tanár dr. Kátona Mr kir. táblai joggyakornokot nevezte ki.

— Deák Ferenc egészsége az utóbbi napokban nem jól szolgált, noha ez nem akadályozta a pártvezért, hogy a parlament munkáiban s a párti tanácskozásiban részt vegyen. E hó 6-án éjjel azonban fölfordulatott vett a rosszul, hogy kénytelen volt otthon maradni. Erős szívbetegsége és láza volt. A baj nem hír komolyabb betegség jellegűvé s alkalmasint csak rövid időre fogja Deák Ferencet munkájától elvonni.

— Eötvös Lajos e hó 5-én Pesten jobblétre szenderült. A régi magyar könyvszet és irodalom volt a banya, melyben ő kutatást folytatva, s a mit már e teren eddig-ol is napfényre hozott, az nem egy reménytelmes jövő záloga, hanem a korát meghaladó ismeretek, tanulmányok gyümölcse volt.

(S.) A kereselőző egyület bolnapi táncszámlára, a mint biztos értesülések alapján állítatjuk, mindkét nembeli ifjúság igen nagy számmal készködök, ugy hogy ehhez hozzájárulva a rendezőség ügyességét, bátran ki-mondhatni már eleve is, hogy a farsáng legelső bálaival fog a bolnapi vigalom versenyéni és pedig minden tekintetben.

— Operának tehát mégis lesz. Színházunk intendása — mint halljuk — felszólította Jacobi karagot, hogy a kolozsvári színház műtényeinek megfelelő opera-társulat szervezéséről gondoskodjék a táltádné. Ez intézkedés eléggé ácsorít a farsáng, ki egyik legfontosabb nemzeti intézetünk élén áll.

— A Kolozsvárt felállítandó tornavivő intézet ügye a szabkibiztonmány gyűlésében tárgyalatván, elhatározottat, hogy a képviselő testület kéréssek meg, miszerint a három tagú albizottság által ajánlott ügyvezető díszú piacot a torna-vivő intézet részére ingy u engedje át, s az építés és felszerelés eszközölhetése végett kibocsátandó 300 darab 100 fős részvény 6%-os kam-tját biztosítsa. Mintán az évi kiadások egy hozzávetőleges számtás szerint körülbelül 2130 frtra fognak rugni, a bevételek ellenben mintegy 7800 frtra, az alapító kamatának a város részéről való biztosítása casikis azért szükséges, hogy a részvények árassák, amél könyvekben eszközölhessen. A kam-t biztosítás minden akadály nélkül kimondható, mert ha a bevételek kiadások valamint a 30 ezer frt alapító 6%-kam-tja levonatik tartalék tökére, s a részvény amorisztációjára évenként mintegy 3870 frt még mindig fölü marad; s így a város nemcsak egy krajczár kiadást nem tesz, szőt tiz év lefolyása alatt beváltvánna a részvények, az intézet kizárólagos tulajdonsa lesz. A képviselő testület holnap az az szombaton délután fogja ez ügyet tárgyalni.

— Az egy évi önkényes szolgálat. A közös hadügyminiszterium a tartalék tisztgész aspiráló egy évi önkényesek vizsgálati eredményei és a katonai hatóságok által erre vonatkozólag tett indítványok alapján rendeltet bocsátott ki a csapatparancsnokokhoz, melyben hangsúlyozta, mikép a vizsgálatok alkalmaival kiderült, hogy az önkényesek kiképzése tulyomlag elémtelt, hogy a katonák foglalkoztatása s az egyes osztályok vezérése tekintetében gyakran hiányzik a helyes értelem. Hogy e fontos bajok jövőre elháríttassanak azon önkényesek, kik az első fölü lejártá után a gyakorlati szolgálatban haladást nem tettek, az elméleti előadások további 6%-a gyakorlati szolgálat megtanulására lesznek szorítandók. Tovább az egy évi önkényeseknek szolgálati idejük alatt tizedesi rangul magasabb nem adományozható.

— A m. kir. pénzügyminiszter a marosportusi sóhivatali ellenőri állomásra Schuster Antal rozonyói sóhivatali ellenőrt nevezte ki.

— Az academia gr. Telekiféle vigját téki pályázatnak sorsát f. hó 6-án döntötték el s hirszerint a „Csók” ezim vigjátok lett nyertes.

— Gonda László a „48-as kör” jegyzője s Békés város országgyűlési képviselője a hó 5-én fogja létre szenderült. Az elhunyt csak 45 éves volt s ezélt a tandri pályán működően, a politikanban a szélsőbaloldallal tartozott. Béké poraira!

— Az angol királynő e hó végén Németországba készül.

— A pesti spanyol konzul Guttmann Mór kinevezési okmányát e napokban látta el a király megértesítéssel.

— Bodnár Lajos székesgyházi mester kanonok s a Ferencz József rend lovagja, élte 74-ik, áldozatsága 48-ik évében f. hó 5-én Gyulafehérvárt elhunyt. Béké poraira!

— Sajó St.-András Dobokamegyében tizenöt görög nem egyesült családért vissza közelebb a rom. kath. hitvallásra, kiknek lelki és szellemi szükségieiről ord. pápák Forgassay Mihály önméltósága fog gondoskodni.

— Az „Albina” nevű földhitelezési közgyűlés e hó 15-én tartja Nagy-Szebenben. Tárgyal lesznek: Az igazgatóság jelentése; az alapszabályok elfogadása; végre az igazgatóság tanácsaig megválasztása.

— Választási euriosum. Egyik kerülét választópolgárai szavazatlápiát be akarván adni, arról értesül, hogy a választás hat évő történik. E váratlan körülmény miatt rettene szegülődik a törvény ellen, hogy az nem igazsá, ki állhat jó az emberek hat évő? — egy érv még csak megbizik bennök, de az év elteltével ismét választani akar, hogy akkor azokat, kikkel nem volt megelégedés, kibagyhasssa. Szavazatlápiára tehát e szavakat írja: „Kérves egy évré!”

— A „Times” római levelezője szerint, a sz. atya ismét szállástaloztatásan gondolkozik, mennyiben rendeletet adott, hogy a pápái levélvált egyezsre, s a pápai méltóság csillagok escesebessé könnyen felpakolhatók legelőnek azon esetre, ha Rómát elhagyja.

— Ladmirault tábornok — párisi távirat szerint — visszavonta lemondását.

KÖZGAZDASÁG

Kimutatás az iparos kölcsön-pénztár február havi forgalmáról

Bevétel:	ft. 7338.67
Január hóról pénztár maradék	64.—
128 tagtól beállási díj	29437.70
Beutélékbe	230.—
Kölcsön visszafizetésekbe	538.14
6% kamatba	90.4
1% felidjba	30.2
Váltó díjba	

Bélyeg díjba 23.—
Összeen 37724.82

Kiadás

109 izben kölcsön	26908.—
a tagok betételeiből visszafizetődött	7101.—
Szerzőesze	99.50
Bélyegre	28.—
Irodai költség	40
Tisztviselői illetéke	50.—
Kamatba	155.53
Pénztár maradék	3354.39

f. 37724.82

A fentebbi kimutatás szerint volt a febr. havi forgalom 72355 frt. 25. kr.

Kolozsvárt febr. 29-én 1872

Krímer Ferenc. Mamitza János.
Könyvező elnök. pénztárnok.

Tömösvári
könyvvezető.

Kimutatás a Déési kisipót-pénztár egylet 1872 február havi forgalmáról.

Bevételek:

Pénztári maradék Januárról	frt. 7447.43
Könyvdíj 14 új tagtól	17.50
Havi betétel	2343.30
Visszafizetett kölcsön	3418.—
Bélyeg díj	38.10
Kezelési bevétel	973.80

Összes bevétel frt. 45000.13

Kiadások:

Tőke visszafizetés	frt. 2856.40
Váltóra kölcsön adott	3844.—
Bélyegre	38.10
Kezelési költség	185.—
Kiadott tagok kamatjába	1.25
Övegy árval sgelelem	8.—
Pénztári maradék mártiusra	3479.38

Összes kiadás frt. 45000.13

Dr. Szócs Sámuel. Govrik Ferenc.

igazgató pénztárnok

Tatrosi Ferenc. Turbucz Ferenc.

aligazgató könyvvezető.

Gabonár Kolozsvárt, március 7-én.

(Alás a mérő, köbölár.)

Tisztbúza 5 frt. 90 kr. Egyébúza 4 fr. 50 kr. Rozs 3 frt. 70 kr. Arpa 2 frt. 10 kr. Zab 1 frt. 60 kr. Törökbuza 4 frt. — kr. Pityóka 2 frt. 70 kr. Marhabús fontja 22 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsderől.

Márc. 7-én 5%. Metalliques 100 fr. 65.25
Kamat — 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 71.85 1860. Kölcsön 104. — Bankesze 848. — Hitelintézet részvények 346.25.
London 10 frt. 21. 1180. Értés 110.25
Cs. kir. arany 5.30 Napoleonon 8.90

Urföri kötvények: Magyarország 81.—
Temesl. 78.25. Erdélyi 77.—. Horvátországi —.

Felőlő szerkesztő Szász Béla.

Nyiltér*)

Nyilatkozat

A vidéken több helyütt cölzlatosan terjesztett azon hírrel szemben, mintha az 1865-ben kimélt. Erdélyi kölcsönös biztosi-társulat* intézkedése következtében megindult s jelenleg is folyó díjptétek beszédes (díjtuntúztetés) a Victoria javára s ennek érdekében történnek, kinyilatkoztatjuk, hogy ezen hír egyszerűen agitationalis koholmány, s ezen pótdíjakat nem mi, hanem a fennebb említett Erdélyi kölcsönös, melylyel a Victorianok soha semmi nem közössége nem volt és nincs is, szedi be a maga javára és hasznára.

A Victoria nem kölcsönös, hanem részvény-társaság; emelgágya pótdíjak kivételére jogosított nincs, nem is fog kivételt szór; hanem ha valamely éven több kárt kellene fizetnie mint az évi díjbeuteltől telik, azt most már milliókra menő alap és tartalék tőkájéből fogja pótolni. A kölcsönös biztosi-társaságok t. i. a félék mint a kimélt „Erdélyi kölcsönös” is volt, szokat pótdíjakat kivetni, mire jogosítottak is, minthogy alapteőkőjük vagy épen nincs, vagy legjobban esetben igen csekély. Ugyanazért az efféle kölcsönös társaságok kalla Victoria össze nem zavarható és ismórtelten kinyilatkoztatjuk, hogy a bevezetőleg jelzett s a vidéken több helyütt terjesztett hír agitationalis rágalom és koholmány.

A Victoria biztosi-társaság vezérigazgatója, Kolozsvárt.
Frits. Szász.

*) E rovnt alól külföldtől erupán a sajtótársaság irányában vállal felvilágosító a szerk.

HIVATALOS.

Sz. 286. 1872.

[96]

[3-8]

Hirdetmény.

Báró Misko Ferencnek mint Tordamegyei hagymási birtokosnak, képviselve ügyvéd Domján Miklós által, a hagymási keresomai jog arányosítása ügyében, minden jogsímlt birtokos urak, f. év **április 8-án d. e. 9 órákor** személyesen, vagy megbízottjaik által a tárgyra vonatkozó irományokkal együtt, **Hagymás** helységében megidéztetnek.

Alsó-Járában, 1872, márczius 1 én.

DÁVID ANDRÁS, szolgabíró.

Sz. 322. 1872.

[97]

[3-8]

Hirdetmény.

Nemes Tordamegyei területén Hagymás helységében az összes keresomai jog f. 1872-ik év **április 9-én d. e. 9 órákor** Alsó-Járában nyilvános árverezés mellett a leg-többet igérőnek haszonbérbe fog kiadati; a hozzá szólni akarók 10% bánátpénzt tartoznak az árverező bizottságnak kézbesíteni; az árverezési feltételek pedig addig is, aolott szolgabírósnál, a hivatalos órák alatt megtekinthetők lesznek.

Alsó-járai szolgabírósnág.

Alsó-Jára, márczius 1-én, 1872.

DÁVID ANDRÁS, szolgabíró.

NEM HIVATALOS.

(71)

(4-8)

A Németország első gyógyászati testületétől megvizsgált s a magyar cs. kir. helytartó-ság által kitűntő használatára végett szabadalmazott

csúszgolyos

mindennemű csúsz, küszvény, tagnyílalás, mell, hát és gerincz-fájás, lábeszű, fejestű, dagadt részek, pogádra, marjulások és oldálnyílalások ellen, biztos skkelrel mint első gyorsan és biztosan gyógyító-szer. 1 nyálal 1 ftt 5 kr, kettős nyálal nehező fájalmak ellen 2 ftt 10 kr. e.

párisi általános ragasz

Buron doctortól, mindenféle seb, geuy, dagaszt, tyukszem és fagy ellen. Egy téglya használati utasítással 35 kr. Egyedül valódi minőségben kapható: Kozlovárt Engel J. gyógy-szertárában, és Wolff János urnál gyógyszerész Kozlovárt.

[95]

[3-8]

Hirdetés.

(88) (2-3)
Egy tisztességes német családból való leány, a ki kőntös készítésben, szabásban és varrásban a gépen is igen gyakorlott, óhajtana egy uri családhoz mint varróné felvétetni. Lakása buza-utca 107 szám.

A feltételek addig is megtekinthetők N. Ceceleden Perlaki Sándor urnál, vagy pedig Mikefalván alólírnál. Felkialtási ár 800 ftt. bánátpénz 10% tőli.

BOÉR KÁLMÁN, birtokossági meghatalmazott.

(86)

(5-12)

Földhitel kölcsön

Telékönnyvileg rendezett földbirtokokra 5% kamat 2 1/2% törlesztés 22 évre. — 5% kamat 1% törlesztés 34 évre, nagyobb kölcsönökkel még előnyösebb feltételek mellett is es-közzöl a hatóságilag engedélyezett állaános

„Ipar- és kereskedelmi ügynöki iroda“

Kozlovárt bel-monostor 178 sz. czelel.

Értekezhetni d. n. 1-től 4 óráig.

(98)

(1-1)

Dészen alól a nagy-bányai útvonaltól 1 1/2 óra járásra Semeseny községében katasztrális mérték szerint **145 hold szántó és kaszáló, erdő** még osztatlan, akár bérbe kiadó, akár örök áron eladó. Értekezhetni Dészen **NYÁRADI ELEKNEI**.

Elemi vallástan

egyszerű kérdések és feleletekben.

A reformált elemi és népiskolák

használatára készíté PANCZEL FERENCZ, kendi-lónai ev. ref. lelkész.

Ara kemény kötésben 20 kr.

HUZOGÁNY ÁRON.

A föld egyes népeinek s országainak ismertetése.

Brassai Samuel természet földirátának második, vagy polgári része.

2. javított kiadás. 8-rét

60 kr.

köte

70 kr.

Községi faiskola.

Alapvonalok a gyümölcstenyésztésre.

Községek, néptanítók, gazdák számára írta Kécsi Károly, a kolozsvári

ev. ref. főtanodában a természetrajz r. tanára.

(A szöveg közé nyomott 58 ábrával s egy tervlappal.)

Nagy 8-rét, X. és 200 lap. Ara 1 ftt 50 kr.

ÖNÜGYVÉD

vagy is gyakorlati utmutatás

mindennemű jogügyletek elintézésére és a közeletben előforduló okiratok s beadványok szerkesztésére

a legujabb törvények alapján,

különös tekintettel a kir. alji bíróságok szervezetére,

245 iromány-példával felvilágosítva

bírák-, ügyvédek-, jegyzők- és felek használatára.

Írta Knorr Alajos, Pest 18.2. Ara 2 ftt 80 kr.

Honismeret.

Földrajzi és történelmi képek kérdések- és feleletekben.

Néptanodák számára írta Ujassai Farkas.

Ara kemény kötésben 40 kr.

Egyházi beszédek.

Írta s elmondta Filó Lajos nagy-körsi ref. lelkész.

I. füzet: Ünnepi és alkalmi beszédek.

Ara 1 ftt 50 kr.

MAGYAR POLGÁR NAGY NAPTÁRA
1872-dik székő évre.

Szerkeszti K. PAPP MIKLÓS.

TARTALOM:

1. Naptárész 1872-re. II. Szépirodalom, történet, természetudomány és közigazgatási rész. 1. A hon-véd foglyok Szébenben, köllényi Medgyes Lajosról. 2. A kivégzett 76-ik professor fogási napja. Közl. K. Papp Miklós. 3. Toma, román néballada. Közl. Moldován Gergely. 4. Egy havi ídél 1849-ben. Közl. Ferenczről. 5. Ujabb adatok Lovassy László felségártási pöréhez. Közl. K. Papp Miklós. 6. Tökéltudás, elbeszélés Lukácsról. 7. Fehér Anna, néballada, közl. Lukácsról. 8. Mirabeau halála Louis Blancról, fordította a szászúrtól lapjából a. L'Homme-ből Tuszai. 9. Székely Mária leveléből (1668). Közl. Szilágyi Sándor. 10. Egy bál Mátás királyánál. 11. Egy román népvész nap-lája (1849-diki román népfelkelés történetéhez). Közl. K. Papp Miklós. 12. A Rosenthal-banquet Washing-tonban (1859). 13. Szant György helyettese L. Nagy Istvánról, fordította Szász Béla. 14. Egy léghajó. Elbeszélés Jókai Móról. 15. Bölcselet, Petrusz Jenőről. 16. Az 6. század szorosa. Orbán Balázstól. 17. Dalok Janához, Sári Lajosról. 18. Darwin elmélete, Herman Ottóól. 19. A kadicsfalvi malom Székely néballada. Közl. Szűcs Mihály. 20. A gazdálkodás és lakosságáról. Janet Pál után Sári Lászlóól. 21. Nyugodtan, Indulni Gy. 22. Nagy események dődjében. 23. Roma népdalok. 24. A munkásokról. Sári Lászlóól. 25. Egy 1633-ik évi fali naptár, közl. Jakab Elek. Egy igen érdekes esztés 1563-ból, közl. P. Szathmári Károly. 27. A hasznosról és a becsülről, Janet Pál után, Sári Lászlóól. 28. A természetudományok száz év előtt. 29. A csendes-tengeri vasút pálya. 30. A szidok manu-álja. 31. Egy pár szó a komutérrelről. 32. Szász államgyakori felkialtás. 33. A sajtóhasználatról. 34. Pé- s a trágyahulladékról. 35. A méter-mérték és súlyrendsz. 36. Bélyegilletékek. 37. Távirók. 38. Posta. 39. Vasuti menetrendek. 40. A Királyhágón innen vésakör. 41. Teljes tiszti ezimtar a legujabb hivatalos adatok nyomán. 42. Hirdetések.

Tiszti ezimtarál 1 ftt 30 kr.

Ezimtar nélküli 1 ftt.

Irodai fali naptár

katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita naptárral, bélyegilleték-táblálkkal, a kolozsvári levélposta indulása s érkezése, távirók, kamat-számítás és árendát mutató táblálkkal.

Különös tekintettel hivatali használatára.

Ara 30 kr. postán küldve 35 kr.

Sajtó alatt van:

A királyhágón inneni rész

(Erdély)

községeinek betürendes névtára.

A legujabban életbelépt kir. törvényszékek, járásbíróságok, adóhivatalok és utolsóposta megjelölésével.

A 10-11 nagyvire terjedő munkára előfizetést s aláírást 1 o. é. forint-jával folyvást elfogad Stein J. könyvkereskedése.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betüivel kiadó-tulajdonos Stein Jánosnál.

(14-5)
(18)
Triska Ferencz
zongora
kereskedő.
Kozlovárt.
350 ftt.
340 fttől 450 fttig.
300 fttől 280 fttig.
Concert-Pianók
Concert-Függel
Használt zongorák
Videki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek
Csoragóds áratonként 10 ftt.
Jótállás 5 évig.

Legujabban megjelentek
és Stein János könyvkereskedésében kapható:

Törvénytudományi
műszotár,

közre bocsátja a magy. tudós társaság.
2-dik tetemesen bővített kiadás.

Ara 2 ftt.

Elméleti és gyakorlati

ROMÁN NYELVTAN.

Ahn Ollendorff tanmódszere tekintetbe vételével. Írta KOZMA ENDRE.

Ara fűzve 1 ftt 20 kr.